

יולי 2023

הנדון : ביטול עילת הסבירות וההשפעה על בריאות הקהילה הגאה בישראל

החברה לרפואת להט"ב של ההסתדרות הרפואית בישראל מביעה את דאגתה העמוקה באשר להפיכה המשפטית המתרחשת בימים אלה במדינה ישראל בכלל וביטול עילת הסבירות המתרחשת בימים אלה בפרט.

עילת הסבירות היא אחת מהעילות המצויות בתחום המשפט המנהלי. עילה שמכוחה יכולים בתי המשפט להפעיל ביקורת שיפוטית על החלטות שמקבלות רשויות מנהליות, ובהם משרדי ממשלה. ביטול עילת הסבירות יפגע קשות באפשרות של בית המשפט להפעיל ביקורת שיפוטית בהחלטות שהתקבלו על ידי הממשלה, ראש הממשלה, השרים ונבחרי ציבור נוספים. הלכה למעשה, ובהיעדר יכולת לפסול החלטות בטענה לחוסר סבירות, תיסלל הדרך לפוליטיזציה של תחום הבריאות.

ביטול עילת הסבירות עשוי לפגוע בצורה ישירה במערכת הבריאות, ובזכויות להט"ב במערכת הבריאות. רק לאחרונה, פרסמה האגודה למען הלהט"ב, כי בחודש יוני 2023 היה מספר שיא של דיווחים על אירועי שנאה ולהט"בופוביה. למקרים אלה בסופו של דבר קשר ישיר גם להדרה של להט"בים ממערכות הבריאות והפחד לחשוף אל מול הצוותים המטפלים את נטייתם המינית או זהותם המגדרית מחשש לתגובות שליליות. כל אלה מובילים בסופו של דבר להיארעות יתר של מחלות רקע ופגיעה בבריאות המטופלים והמטופלות.

בשנים אחרונות בזכות עצמאותו של בית המשפט זכתה קהילת הלהט"ב למגוון רחב של זכויות חברתיות, סוציאליות וגם בתחום הבריאות. הפרדת הרשות השופטת מהרשות המבצעת והמחוקקת אפשרה לבתי המשפט להיות החומה הבצורה לשמירה על זכויות הלהט"ב, ביטול אפליה פסולה והענקת זכויות שהכנסת נמנעה מלחוקק. דוגמא אחרונה לכך הנה הזכות להורות בהליך פונדקאות עבור זוגות גברים ויחידנים ובימים אלה גם נושא האפליה בתהליכי האימוץ.

החברה לרפואת הלהט"ב היתה מיוזמי נייר העמדה לגבי אי יעילותם של טיפולים לשינוי הנטייה המינית או הזהות המגדרית, אשר גם הוכח כי יכולים לגרום לנזק אפשרי באוכלוסייה הבוגרת ובעיקר בקטינים ועל כן אין להשתתף בהם מבחינה מקצועית ואתית. בנוסף החברה היתה שותפה לפני מספר חודשים לכתיבת נייר העמדה באשר ליחס הראוי לילדים ונוער מגוונים מגדר.

השינויים המתחוללים בימים אלה סביב החקיקה הנוכחית עלולים לפגוע משמעותית בדרך שנעשתה עד כה ואף בעתיד לבוא באשר לשמירה ומיצוי הזכויות הרפואיות של הקהילה הגאה בישראל. ביטול מוחלט של עילת הסבירות, כאשר עילת המידתיות והזכות לשוויון אינן מעוגנות בחוק תאפשר לכל נושא במשרה מיניסטרילית לעשות כרצונו ללא יכולת ביקורת של בתי המשפט בנושאים שיכולים להיות קשורים ישירות לקהילת הלהט"ב וזכויותיה.

אנו מחזקים את ידיה של ההסתדרות הרפואית בישראל, וידיו של פרופ' חגי ציון ותומכים תמיכה מלאה בהשבתת מערכת הבריאות, מתוך הבנה שהקהילה הגאה היא הראשונה שעלולה להיפגע מביטול עילת הסבירות וההפיכה המשטרית.

בברכה,

ד"ר רועי צוקר

יו"ר החברה הישראלית לרפואת להט'ב

ההסתדרות הרפואית בישראל

בשם חברי וחברות ועד החברה לרפואת להט'ב.